Lainsäädäntö ja hallinto/Yrityslainsäädäntö
Hannu Ylänen

18.10.2021

Eduskunnan talousvaliokunta
tav@eduskunta.fi

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kaupparekisterilain ja yritys- ja yhteisötietolain 4 §:n muuttamisesta

Esityksessä on kyse EU:n jäsenvaltioiden rajat ylittävän tietojenvaihdon lisäämisestä rekisterien yhteenliittämisjärjestelmässä EU:n jäsenvaltioiden välillä. PRH:n olisi merkittävä osakeyhtiö tai sivuliike kaupparekisteriin viiden arkipäivän kuluessa sähköisen ilmoituksen tekemisestä. Muutokset koskisivat PRH:n toiminnan järjestämistä digitaalisten välineiden ja prosessien käytöstä yhtiöoikeuden alalla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä sekä rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun ja terrorismin rahoitukseen annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä, jälkimmäisen direktiivin osalta siltä osin kuin kyse on tosiasiallisia edunsaajia koskevien rekisterien yhteen liittämisestä, edellytetyllä tavalla.

Yleistä

Viranomaisten palveluiden sähköistäminen on yleisesti tärkeä tavoite kaikkien viranomaisten toimintojen tehostamiseksi ja kustannusten vähentämiseksi. EK kannattaa kaupparekisterin sähköistämistä edistävää ehdotusta, joka mahdollistaa jatkossa eri toiminnot sähköisesti rajat ylittävällä tavalla ja jolla pannaan täytäntöön EU:n digitalisointidirektiivi.

On tärkeää, että osakeyhtiön perustamiseen ja muutosten ilmoittamiseen kuten myös edunsaajia koskevien tietojen ilmoittamiseen on jatkossa käytössä sähköiset järjestelmät, jotka toimivat myös rajat ylittävästi, EU:n tasolla.

Esityksessä todetaan, että osakeyhtiöiden ja sivuliikkeiden perustamisilmoitukset tulisi kyetä käsittelemään sähköisesti viidessä arkipäivässä. Tämä palveluaika taitaa toteutua jo nykyäänkin lähes säännönmukaisesti ja joissain tilanteissa käsittelyaika on jopa tätä nopeampi, eli käytännössä nopeuttavaa vaikutusta tällä lakiin kirjattavalla velvoitteella ei kai ole, mutta on toki hyvä, että asia tulee kirjatuksi lain tasolle. Ehdotuksen mukaan muihin ilmoituksiin sovelletaan edelleen kolmen viikon käsittelyaikaa. Jatkossa olisi hyvä selvittää, voitaisiinko tätä viiden päivän käsittelyaikaa soveltaa laajempaankin osaan ilmoituksia.

Ehdotetut muutokset ovat kannatettavia. Jatkossa on tärkeää, että mahdollisimman suuri osa kaupparekisterin palveluista saadaan sähköistettyä. Tätä kehitystyötä kaupparekisteri tekee toki jo itsekin ja on ollut varsin proaktiivinen palveluidensa kehittämisessä.

Digitalisointidirektiivin täytäntöönpano tulee ilmeisesti aiheuttamaan laajoja tietojärjestelmämuutoksia PRH:ssa. Tämän vuoksi PRH:lle tulee osoittaa riittävät resurssit sen varmistamiseksi, että nyt ehdotetut muutokset saadaan toteutettua myös käytännössä.

Lopuksi

Haluamme vielä nostaa esiin, että kaupparekisterilain kokonaisuudistushanke on käytännössä ollut pysähtynyt pidemmän aikaa. Vaikka nyt tehdään monia palveluiden sähköistämistä edistäviä muutoksia, ei kaupparekisterilain kokonaisuudistusta silti saa jättää jatkossa huomiotta. Toivomme, että kokonaisuudistus saadaan käyntiin mahdollisimman pian.